

Nudging –det venlige skub

Den politiske forbruger

Et berømt udtryk fra 1990'erne, hvor man ud fra en liberal tankegang anså forbrugernes politiske deltagelse som magtmiddel til eksempelvis at:

1. Fremme økologi
2. Boycotte varer fra forskellige lande (Frankrigs atomprøvesprængninger) /firmaer (Jensens bøfhus)

Politisk forbrug er en liberal løsning, fordi den vægter det stærke individ, der selv kan træffe valg og "redde verden".

Nudging

Problem ved det politiske forbrug:

-en sovepude for firmaerne, der ikke behøver at ændre noget "forbrugerne vil jo have det".

Nudging:

-behavioristisk adfærdsteori (=det er muligt at påvirke folks adfærd)

-folks adfærd bygger på vaner, ikke på rationelle valg (Richard Thaler og Cass Sunstein)

-folk tager "mentale genveje"

-nudging: en måde at skubbe til folks uheldige adfærd på, som ikke er hård politisk regulering, men netop et venligt skub.

Nudging II

- Fokus på adfærdsarkitektur ”hvordan vi indretter hverdagen for mennesker”.

(eks. ”The bottle bank arcade” og ”Piano staircase”)

Kritik af nudging

- Opfatter generelt mennesket som dumt og nemt at manipulere.
- Jürgen Habermas; "systemets langsomme kolonisering af livsverden" –forsøg på at flytte folks adfærd i den retning, som staten ønsker det.
- Michel Foucault (tysk sociolog): "statens langsomme disciplinering af en ulydig og dum befolkning".
- Reklamers magt som negativ nudging.

Hitlers stemmeseddel om at slutte Østrig til det tyske rige er et klassisk eksempel på et manipulerende og dårligt nudge, der har en moralsk slagside. Sådan er det for os at se i dag, men sådan var det ikke for Hitler dengang.

Nudging og velfærdsløsninger?

- Alt, der får folk til at ændre adfærd, er ikke nudges.
- Kortvarige adfærdsændringer er ikke nudges:

Eks. "the piano staircase"
–kun sjovt de første
gange.

Se artiklen nedenfor.
Hvordan bruges nudging
til at ændre folks adfærd
og få dem til at spise
sundere?

13.11.2012

Frontpersonale skal lære at nudge

Et kærligt puf i stedet for lovgivning og påbud kan få folk til at ændre vaner.

Et kærligt puf i stedet for lovgivning og påbud. Det er ifølge den såkaldte nudgingfilosofi vejen frem, hvis man vil have folk til at ændre vaner. Aarhus Kommune afholder workshop om, hvordan frontpersonale kan nudge borgere til et sundere liv.

Små tallerkner får folk til at spise mindre. Det er blot et eksempel på, hvordan man med et lille virkemiddel kan nudge folk til at leve sundere.

Denne adfærdspsykologiske tankegang vil Aarhus Kommune nu have frontpersonale til at indarbejde i deres daglige arbejde, fortæller rådmand for Sundhed og Omsorg, Thomas Medom (SF): "Vi mennesker kommer af vane og dovenskab ofte til at vælge det lette frem for det sunde. Vi tager de varer, der står forrest i supermarkedet, og vi fylder tallerkenen op, så vi ikke behøver at tage to gange. I Aarhus Kommune vil vi gerne tænke i retning af, hvordan vi med små virkemidler kan gøre det sunde valg lettere".

Aarhus Kommune afholder derfor en nudging-workshop, der løber af stablen torsdag den 15. november i Rådhushallen. Her vil 130 medarbejdere fra alle seks kommunale magistratsafdelinger idéudvikle og komme med forslag til, hvordan man kan nudge borgere og kolleger. Dansk Nudging Netværk er med til at arrangere workshoppen og står for at inspirere deltagerne.

Nudging er et redskab, der handler om at påvirke menneskers adfærd uden at indskrænke valgmuligheder gennem forbud eller sanktioner. Et eksempel er at placere de sunde fødevarer tæt ved kassen i kantinen.